

SAMLET SAKSFREMSTILLING

 x Originaldokument
 Dokumentet er oversatt

Arkivsaksnr.: 2022/2042-87	Saksbehandler: Karin Hætta	Dato: 04.03.2025
-------------------------------	-------------------------------	---------------------

Utv.saksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
1/25	Ungdomsrådet	10.03.2025
4/25	Eldreråd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne	11.03.2025
1/25	Hovedutvalg for helse, omsorg og sosial	12.03.2025
1/25	Hovedutvalg for kultur og oppvekst	13.03.2025
7/25	Hovedutvalg for teknisk, miljø og næring	11.03.2025
1/25	Formannskapetets innstillingsmøte	18.03.2025
1/25	Kommunestyret	27.03.2025

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2025 - 2037

Melding om vedtak sendes til:

- Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Legges på hjemmesiden

Det vises til:

- Kommunestyrets vedtak om 6 ukers høring, sak 67/24
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Kunnskapsgrunnlag av august 2024
- Høringsuttalelser
- Sammendrag av innbyggermedvirkning
- Vurdering av høringsuttalelser

Vedlegg:

1. Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2037
2. Kunnskapsgrunnlag Kautokeino - endelig
3. Vurdering av høringssvar Samfunnsdel Kautokeino
4. Statsforvalterens uttalelse til kommuneplanens samfunnsdel 2025 - 2037 for Kautokeino kommune.pdf
5. Den Norske Kirke - Høring Kautokeino kommune .docx
6. Naturvernforbundet Ávjovárri - Uttalelse tilknyttet ti kommunens planutkast.rtf
7. GSL - Suohkanplána gulaskuddancealkámuš GSL evttohus.pdf
8. Ovddos AS - Høringsuttalelse for kommuneplanens samfunnsdel
9. Mattilsynet - Svar på høring – Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037 for Guovdageaidnu – Kautokeino kommune
10. Guovdageainnu meahcceguovddáš - kommuneplan–kommentar-gmg.odt
11. Kautokeino Pensjonistforening - uttalelse kommuneplanens samfunnsdel 2025.pdf
12. Samediggi -Høringsuttalelse til kommuneplanens samfunnsdel 2025-2037 for Guovdageaidnu - Kautokeino kommune

13. Reinbeitedistrikt 30A Vestre sone - Høringsuttalelse til Kautokeino kommunes forslag til kommuneplanens samfunnsdel for 2025–2037 fra Reinbeitedistrikt 30A Vestre.pdf
14. Kautokeino elgjegerforening - Høring – Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037.rtf
15. Statens vegvesen - Tilbakemelding på høring – Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037 for Guovdageaidnu – Kautokeino kommune.PDF
16. Sammendrag av innbyggermedvirkning - GUOVDAGEAINNU SUOHKANA SERVODATOASI MIELVÁIKKUHEAPMI 2023-2024

Habilitet:

Saksbehandler har vurdert sin habilitet i saken i henhold til forvaltningslovens bestemmelser. Vurderingen konkluderer med at det ikke foreligger inhabilitet i forhold til behandling av denne saken.

Sakens bakgrunn:

Kommunen skal i henhold til kapittel 11 i plan- og bygningsloven ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsverktøy og strategi for å møte fremtidens utfordringer.

Samfunnsdelen handler om hvordan vi skal utvikle Guovdageaidnu framover, både som samfunn og som kommuneorganisasjon. Den inneholder satsingsområder, mål og strategier for de neste 12 årene. Samfunnsdelen inneholder en arealstrategi som skal være bindeleddet mellom samfunnsdelen og arealdelen i kommuneplanen, og viser overordnede prinsipper for hvordan vi skal benytte og utvikle arealene våre for å nå målene i samfunnsdelen.

Arbeidet med ny kommuneplanens samfunnsdel startet opp 29.6.23 ved at formannskapet vedtok planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. Formålet med planprosessen var å utvikle en spesifikk og målrettet plan med tydelige satsningsområder som skal gi retning for videre utvikling av samfunnet. Det ble vektlagt i planprogrammet at man i planprosessen skal arbeide fram en samfunnsdel som er godt forankret både politisk, i kommuneorganisasjonen og blant innbyggerne.

Várdu AS ved Marit Meløy har vært innleid for å lede arbeidet med utvikling av ny samfunnsdel, inkludert medvirkningsprosesser, utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag og forslag til endelig plandokument.

Planforslaget bygger på et omfattende kunnskapsgrunnlag som er basert på data fra en lang rekke kilder. Dette kunnskapsgrunnlaget er et vedlegg til planen.

I løpet av en toårs periode er det gjennomført en omfattende medvirkningsprosess. Gjennom innbyggerundersøkelse, møter med innbyggere og institusjoner, samt workshop med ungdom, har kommunen samlet inn mange innspill. 700 innbyggere har gjennom en digital innbyggerundersøkelse bidratt med synspunkter på livskvalitet, kommunens tjenestetilbud og samfunnsutvikling. Kommunestyret er blitt involvert gjennom hele planprosessen, gjennom flere politiske verksted der man har drøftet både kunnskapsgrunnlaget, mål og strategier.

Kommunestyret har i sak 67/2024 vedtatt å sende kommuneplanens samfunnsdel på høring og offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningslovens § 11-4. Samfunnsdelen ble sendt ut på høring 13.1.25, med en høringsfrist på 6 uker til 24.2.25.

Innen fristen var det kommet inn 11 høringsuttalelser:

24.02	Kautokeino kirke
24.02	Naturvernforbundet Ávjovárri
23.02	Guovdageainnu Sámilistu
21.02	Ovddos AS
20.02	Mattilsynet
19.02	Guovdageainnu meahcceguovddáš
14.02	Guovdageainnu penšunistasearvi
07.02	Sámediggi
31.01	Reinbeitedistrikt 30A Vestre sone
23.01	Guovdageainnu ealgabivdiidsearvi
21.01	Statens Vegvesen

Etter fristen (25.2.25) kom det inn en uttalelse fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, som også er tatt med i vurderingen av innspill.

Oppsummering av høringsinnspill

Under høringsprosessen har det kommet inn uttalelser fra ulike interessegrupper, statlige myndigheter, institusjoner, næringslivsaktører, reinbeitedistrikt og frivillige organisasjoner. Høringsinnspillene støtter opp om hovedtrekkene i samfunnsdelene. Uttalelsene har vært vurdert og behandlet, og flere innspill har ført til justeringer i planen. Nedenfor følger en oppsummering av innspillene og hvordan de er håndtert.

Natur og miljø

- Naturvernforbundet Ávjovárri har etterlyst en sterkere prioritering av beskyttelse av inngrepsfri natur. Dette er imøtekommet ved å legge til et nytt punkt i arealstrategien om vern av økosystemer og inngrepsfri natur.
- Guovdageainnu Meahcceguovddáš har ønsket en tydeligere formulering om minimalisering av tidligere naturinngrep. Kommunen har innarbeidet dette i samfunnsdelens arealstrategi.

Reindrift, tradisjonell utmarksbruk og landbruk

- Reinbeitedistrikt 30A Vestre har etterlyst en tydeliggjøring av reindriftenes interesser. Kommunen har derfor endret hovedmål 2.3 for å inkludere reindrift eksplisitt og lagt til strategier for å styrke rammebetingelsene for næringen.
- Kautokeino Elgjegerforening har påpekt behovet for å formalisere ferdselsårer og tradisjonell naturbruk. Dette er fulgt opp gjennom en ny strategi i arealstrategien om å bidra til vedlikehold av ferdselsårer.
- Statsforvalteren har påpekt at landbruk er et område som kan styrkes i samfunnsdelen, og det er fulgt opp med nye strategier for landbruk.

Næringsliv og innovasjon

- Ovddos AS har ønsket tydeligere målsettinger og indikatorer. Kommunen har innarbeidet en overordnet hovedmålsetting om at Guovdageaidnu skal være et bærekraftig, inkluderende og innovativt samisk samfunn.
- Endringer er gjort i strategier knyttet til næringsutvikling, inkludert en tydelig satsing på samisk reiseliv, kreative næringer og digital innovasjon.

Samfunnssikkerhet og beredskap

- Statsforvalteren har påpekt behovet for å styrke samfunnssikkerhet, folkehelse og klimatilpasning i planen. Dette vil bli fulgt opp ved at kommunen vil inkludere relevante tiltak i underliggende planer, særlig innenfor helse- og omsorgsplanlegging.
- Guovdageainnu Sámelistu har også forslag knyttet til beredskap og klimaendringer som er innarbeidet i samfunnsdelen.
- Mattilsynet har gitt innspill knyttet til drikkevannskilder, som det er tatt hensyn til.

Trafikksikkerhet og infrastruktur

- Statens vegvesen har ønsket et sterkere fokus på trafikksikkerhet og trygg skolevei. Kommunen har imøtekommet dette ved å inkludere et nytt punkt i arealstrategien om hensyn til trafikksikkerhet og myke trafikanter.

Kultur, oppvekst og aldersvennlig samfunn

- Guovdageainnu Sámelistu har foreslått endringer for å tydeliggjøre målsettinger knyttet til kultur og oppvekst. Disse er innarbeidet.
- Kautokeino pensjonistforening mener at økningen i antallet eldre må følges opp med en rekke mer konkrete tiltak. Innspillene til tiltak tas med i arbeidet med helse- og omsorgsplan.
- Den norske kirke i Kautokeino har ønsket en tydeligere anerkjennelse av sin rolle i lokalsamfunnet. Kommunen anser at dette er ivaretatt gjennom satsningsområde 1, som omfatter samarbeid med frivilligheten.

En vurdering av alle høringsinnspillene er vedlagt saken.

Vurdering:

Det vurderes at planen ivaretar nasjonale og regionale hensyn. Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037 for Guovdageainnu suohkan er utarbeidet i tråd med nasjonale og regionale føringer for bærekraftig samfunnsutvikling, samisk språk og kultur, næringsutvikling og miljøforvaltning.

Planen bygger på FNs bærekraftsmål og nasjonale forventninger til planlegging, med vekt på folkehelse, kompetanseutvikling, klima- og miljøtiltak og en bærekraftig arealforvaltning. Den sikrer også rammer for verdiskaping og bosetting i distriktene, i samsvar med blant annet distrikts meldingen «Eit godt liv i heile Noreg – distriktpolitikk for framtida» fra 2023 .

På regionalt nivå følger planen Finnmark fylkeskommunes strategier for samfunns- og næringsutvikling, med særlig vekt på reindrift, samisk kultur og språk, samt klimatilpasning. Arealstrategien ivaretar hensynet til tradisjonell samisk naturbruk og bærekraftig ressursforvaltning.

Gjennom helhetlig planlegging bidrar samfunnsdelen til at kommunen møter både lokale utfordringer og overordnede nasjonale og regionale mål for en bærekraftig og livskraftig utvikling.

Gjennom de politiske verkstedene har kommunestyret deltatt aktivt i planprosessen. Videre er det blitt gjennomført en omfattende medvirkningsprosess for å sikre at det et sterkt lokalt eierskap til samfunnsdelen. Prosessen har gitt et solid grunnlag for å reflektere både utfordringer og muligheter i Guovdageaidnu.

Planen gir en helhetlig og målrettet strategi for å møte kommunens utfordringer, og det er en ambisjon at den skal bli et godt styringsverktøy for kommunen. Samfunnsdelen må følges opp systematisk og forpliktende i økonomiplanen, underliggende planer, andre saker til politiske behandling og i omstillings- og utviklingsarbeid i kommunen for øvrig.

Kommuneplanens samfunnsdel er et helhetlig strategisk dokument som setter retning for kommunens utvikling de neste årene. Planen har gjennomgått en grundig høringsprosess, og innspillene har vært vurdert og delvis innarbeidet.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret vedtar Kommuneplanens samfunnsdel for 2025 - 2037.

Forslag til vedtak:

Kommuneplanens samfunnsdel for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune 2025-2037 vedtas.

SAKSPROTOKOLL I UNGDOMSRÅDET - 10.03.2025

Uttalelse, enst.:

Ungdomsrådet kommer med følgende innspill:

- Arbeidsplasser for ungdom, skoleelever og studenter, som kan kombineres med å gå på skole. Også for ungdom som kommer andre steder fra og går på skole her.
- Treningssenter hvor det er litt bedre plass enn på thon, og hvor det er litt billigere for ungdommen å trene. På thon er det lite plass og man må ofte vente i kø for å få tilgang til de enkelte apparatene, men det er veldig bra at man har en chip og kan komme og trene når det passer også sent på kvelden.
- Tilbud om svømming, folkebad
- Sommerløypene for motorferdsel må åpne tidligere. 1. juli er myggen kommet og det tradisjonelle fisket har alltid startet i juni, nå er det ikke lov med motorferdsel før etter 1. juli. Vi bor her midt i naturen også får vi ikke bruke den slik vi alltid har gjort.
- Scooterløypene åpner for sent hver høst/vinter. Innad i bygda bør scooterløypene åpne straks det er snø så de som har førerkort selv kan kjøre til skolen. Det er også ofte at ungdommen ønsker å kjøre med snøscooter, møtes, grille og kose seg, men så er ikke scooterløypene åpnet. Da er det ofte noen ungdom som ikke får lov å kjøre scooter av foreldrene, så blir de alene og utenfor og det kan bli økt mobbing, siden de ikke får kjøre før løypene offisielt er åpne. Og de ungdommene som kjører ulovlig, før løypene åpnes, blir på en måte kriminalisert, og det er ikke bra. Det er viktig for de unge å få kjøre snøscooter, veldig mange tar scooterlappen og da er det viktig at de også kan kjøre scooter uten at det blir lovbrudd.
- Unge ønsker et sted å treffes, men ikke en ungdomsklubb slik det var før. De unge er veldig spontane, plutselig avtaler de å gå å trene, eller møtes et sted og det kan være sent på kveld – nesten natt. Det treffer derfor ikke helt med tilbud mellom fem og åtte, liksom.
- Er det mulig med treningstilbud på kulturhuset?

SAKSPROTOKOLL I ELDRERÅD OG RÅD FOR PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE - 11.03.2025

Meannudeapmi:

Oktasaš árvalus:

Suohkanplána servodatoasi árvalus deattuha ángiruššama mánáid ja nuoraid dili ja bajásšaddama buoridit. Dat dieđusge lea buorre, muhto mii vuorasolbmot ja olbmot geain leat doaibmanákcahehttehusat, vuohttit ahte suohkanplánas leat váilevaš ángiruššamat min ektui vaikko diehtit ahte boahte 12 jagis lassána vuorasolbmuid lohku duppallit. Visot riikkadássásaš plánat čajehit garra fuola mo láhččit dili go vuorasolbmot lassánit ja ávžžuhit suohkaniid ráhkkanit dasa. Olbmot ellet guhkit go ovdal ja alla agi mielde bohtet hástalusat maid suohkan galggašii leat gearggus dustet.

Vuorasolbmuidráđđi ja doaimmashehttejuvvon olbmuid ráđđi lea duhtavaš go dán loahpalaš plánaárvalusas lea váldoulbmilis 1.3 boahtán fárrui ahte suohkanis lea plána čáđahit "dássedit eastadeaddji ruovttufinademiid" go dat soaitá leat buorre reaidun suohkanii oažžut dieđuid vuorasolbmuid boahttevaš fuolahusdárbbuid birra vai suohkan sáhtta dasa guoski hástálusaide buorebut ráhkkanit.

Olbmuid alla áhki dagaha maid ahte eanet olbmot šaddet demeantan. Suohkana plánastrategiijjas (suohkanstivra ášši 68/24) ii mearriduvvon suohkana demeantaplána ođasteapmi, muhto dat lea bargu mii berrešii dahkkot.

Lea buorre go plána deattuha váldoulbmilis 3.2 «ovttasbarggu čađa sihkarastit birgenvejolaš ássama Mázes», muhto suohkan galggašii maid bidjat plána mo unnit gilažiid nákkešii bisuhit vai ollu doaresbeal orru olbmot eai dárbbasivčče fárret Márkanii. Lea ipmirdeames ahte dat sáhtta buktit mángga dáfus hástalusaid jus eanas olbmot galget «beassat orrut oadjebasat ruovttus nu guhkká go vejolaš» nugo lea jurdda Stuoradiggedieđáhusas 24 (2022-2023) ja mii geatnegáhtta suohkaniid. Čálgoteknologiija ja digitaliseren leat buorit veahkkeneavvut, muhto dat gáibida gelbbolašvuoda olbmui daid ávkkástallat. Plána váldoulbmilis 1.3 lea jurdda »láhččit dili nu ahte min vuorasit ássit sáhttet váldit atnui digitála reaiduid ja buresbirgejumi bálvalusaid», muhto dán oktavuođas fertet muitit ahte ollu vuoraset olbmot eai goasse boade hálddašit digitála veahkkeneavvuid juogo váilevaš gelbbolašvuoda dihte dahje dan dihte go atnet daid balddonassan, ja dan dihte dárbbasuvvojit dan sadjái molssaeavttut.

Máilmmi dearvvašvuoda organisašuvdna (World Health Organization/WHO) dadjá ahte ahkeustitlaš servodagas leat čuovvovaš dovdomearkkat:

- Dohkkeha vuorasolbmuid girjáivuoda
- Ovddida vuorasolbmuid fáttmasteami
- Árvvusatná vuorasolbmuid návccaid/doarjaga servodagas
- Doahttala vuorasolbmuid mearrádusaid
- Meroštallá ja vástida ahkegullivaš dárbbuid ja oidduid

Vuorasolbmuidráđđi ja doaimmashehttejuvvon olbmuid ráđđi vuordá ahte diet dovdomearkkat báidnet buot váldoulbmiliid olles dán guhkesáigeplánas.

Oktasaš árvalus dohkkehuvvui ovttajienalaččat.

Cealkámuš, ovttajienalččat:

Suohkanplána servodatoasi árvalus deattuha áŋgiruššama mánáid ja nuoraid dili ja bajásšaddama buoridit. Dat dieđusge lea buorre, muhto mii vuorasolbmot ja olbmot geain leat doaibmanákcahehttehusat, vuohttit ahte suohkanplánas leat váilevaš áŋgiruššamat min ektui vaikko diehtit ahte boahte 12 jagis lassána vuorasolbmuid lohku duppalit. Visot riikkadássásaš plánat čajehit garra fuola mo láhččit dili go vuorasolbmot lassánit ja ávžžuhit suohkaniid ráhkkanit dasa. Olbmot ellet guhkit go ovdal ja alla agi mielde bohtet hástalusat maid suohkan galggašii leat gearggus dustet.

Vuorasolbmuidráđđi ja doaimmashehttejuvvon olbmuid ráđđi lea duhtavaš go dán loahpalaš plánaárvalusas lea váldoulbmilis 1.3 boahtán fárrui ahte suohkanis lea plána čáđahit "dássedit eastadeaddji ruovttufinademiid" go dat soaitá leat buorre reaidun suohkanii oažžut dieđuid vuorasolbmuid boahttevaš fuolahusdárbbuid birra vai suohkan sáhttá dasa guoski hástálusaide buorebut ráhkkanit.

Olbmuid alla áhki dagaha maid ahte eanet olbmot šaddet demeantan. Suohkana plánastrategiijjas (suohkanstivra ášši 68/24) ii mearriduvvon suohkana demeantaplána ođasteapmi, muhto dat lea bargu mii berrešii dahkkot.

Lea buorre go plána deattuha váldoulbmilis 3.2 «ovttasbarggu čađa sihkarastit birgenvejolaš ássama Mázes», muhto suohkan galggašii maid bidjat plána mo unnit gilažiid nákkešii bisuhit vai ollu doaresbeal orru olbmot eai dárbbasivčče fárret Márkanii. Lea ipmirdeames ahte dat sáhttá buktit mángga dáfus hástalusaid jus eanas olbmot galget «beassat orrut oadjebasat ruovttus nu guhkká go vejolaš» nugo lea jurdda Stueradiggedieđáhusas 24 (2022-2023) ja mii geatnegáhttá suohkaniid. Čálgoteknologiija ja digitaliseren leat buorit veahkkeneavvut, muhto dat gáibida gelbbolašvuoda olbmui daid ávkkástallat. Plána váldoulbmilis 1.3 lea jurdda »láhččit dili nu ahte min vuorasit ássit sáhttet váldit atnui digitála reaiduid ja buresbirgejumi bálvalusaid», muhto dán oktavuodas fertet muitit ahte ollu vuorraset olbmot eai goasse boade hálddašit digitála veahkkeneavvuid juogo váilevaš gelbbolašvuoda dihte dahje dan dihte go atnet daid balddonassan, ja dan dihte dárbbasuvvojit dan sadjái molssaeavttut.

Máilmmi dearvvašvuoda organisašuvdna (World Health Organization/WHO) dadjá ahte ahkeustitlaš servodagas leat čuovvovaš dovdomearkkat:

- Dohkkeha vuorasolbmuid girjáivuoda
- Ovddida vuorasolbmuid fáttmasteami
- Árvvusatná vuorasolbmuid návccaid/doarjaga servodagas
- Doahttala vuorasolbmuid mearrádusaid
- Meroštallá ja vástida ahkegullivaš dárbbuid ja oidduid

Vuorasolbmuidráđđi ja doaimmashehttejuvvon olbmuid ráđđi vuordá ahte diet dovdomearkkat báidnet buot váldoulbmiliid olles dán guhkesáigeplánas.

SAKSPROTOKOLL I HOVEDUTVALG FOR HELSE, OMSORG OG SOSIAL - 12.03.2025

Meannudeapmi:

GSL, Árja ja JSL oktasaš evttohus Nils Johan Heatta (GSL) bokte:

DFS váldolávdegoddi váldá vuhtii suohkanplána servodatoasseplána ja evttoha čuovvovaš lasáhusaid:

Siidu 15

Váldomihttu 1.3

Čuovvovaš čuokkis lasihuvvo (suohkana bargu):

Ođđa čuokkis:

- Ovttasbargguin spesialistadearvvašvuodabálvalusain ovdánahttit viiddis dearvvašvuodabálvalusaid báikkálaččat nu ahte olbmot eai dárbbáš juohke unnimus vigi dihte mátkkoštit eará guvlui iskkadeapmái dahje dikšui.

Siidu 20

Vuoruhanoassi 3

Čuovvovaš oassi lasihuvvo servodatmihtu čilgehussii:

Guovdageainnu olbmuide lea meahccáimannan mohtorfievrruin dehálaš. Danin áigu suohkan plánet ja ohcat doarjaga divvut geassemáđijaid dakko gokko olbmot billistuvvon máđijaid dihte fertejit garvit ja billistit ain eambbo eatnamiid.

Suohkan áigu maid buot huksen- ja infrastrukturplánain váldit vuhtii márkanolbmuid dárbbuid ja sávaldagaid iežaset viesu luhtte vuoddjât skuteriin go áigot meahccái.

Siidu 22

Váldomihttu 3.2

Čuovvovaš čuoggát lasihuvvojit (suohkana bargu):

- Ásahit skutermáđijaid nu ahte olbmot sáhttet skuteriin vuodjit bálvalusásahusaide ja skuvllaide ja lobálaččat vuodjit skuteriin orrunsajis lagamus skutermáđidjii.
- Plánet ja ohcat doarjaga buoridit árbevirolaš geassemáđijaid dakko gokko dat leat hedjonan garvvašemiid dihte.

GSL, Árja ja JSL oktasaš evttohus Nils Johan Heatta (GSL) bokte dohkkehuvvui ovttajienalaččat.

Cealkámuš, ovttajien.:

DFS váldolávdegoddi váldá vuhtii suohkanplána servodatoasseplána ja evttoha čuovvovaš lasáhusaid:

Siidu 15

Váldomihttu 1.3

Čuovvovaš čuokkis lasihuvvo (suohkana bargu):

Ođđa čuokkis:

- Ovttasbargguin spesialistadearvvašvuodábálvalusain ovdánahttit viiddis dearvvašvuodábálvalusaid báikkálaččat nu ahte olbmot eai dárbbáš juohke unnimus vigi dihte mátkkoštit eará guvlui iskkadeapmái dahje dikšui.

Siidu 20

Vuoruhanoassi 3

Čuovvovaš oassi lasihuvvo servodatmihtu čilgehussii:

Guovdageainnu olbmuid lea meahccáimannan mohtorfievrruin dehálaš. Danin áigu suohkan plánet ja ohcat doarjaga divvut geassemáđijaid dakko gokko olbmot billistuvvon máđijaid dihte fertejit garvit ja billistit ain eambbo eatnamiid.

Suohkan áigu maid buot huksen- ja infrastrukturplánain váldit vuhtii márkanolbmuid dárbbuid ja sávaldagaid iežaset viesu luhtte vuoddjât skuteriin go áigot meahccái.

Siidu 22

Váldomihttu 3.2

Čuovvovaš čuoggát lasihuvvojit (suohkana bargu):

- Ásahit skutermáđijaid nu ahte olbmot sáhttet skuteriin vuodjit bálvalusásahusaide ja skuvllaide ja lobálaččat vuodjit skuteriin orrunsajis lagamus skutermáđidjii.
- Plánet ja ohcat doarjaga buoridit árbevirolaš geassemáđijaid dakko gokko dat leat hedjonan garvvašemiid dihte.

SAKSPROTOKOLL I HOVEDUTVALG FOR KULTUR OG OPPVEKST - 13.03.2025

Behandling:

Marja Elise M. H. Eira (AP) spurte om hun er inhabil da hun har vært saksbehandler i Reinbeitedistrikt 30A Vestre sone uttalelse til saken.

Hovedutvalg for kultur og oppvekst vedtok enstemmig at Marja Elise M. H. Eira er ikke inhabil i saken.

Leder fremmet forslag til vedtak.
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Uttalelse, enst.:

Kommuneplanens samfunnsdel for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune 2025- 2037 vedtas.

SAKSPROTOKOLL I HOVEDUTVALG FOR TEKNISK, MILJØ OG NÆRING - 11.03.2025

Behandling:

Felles forslag fra hovedutvalget:

Vuoruhanoassi 3: Nana vuodđu boahhteáigái – Utviklingskraft for framtida

Siidu 20

Guovdageaidnulaččaide lea meahccevuodjin mohtorfievrruin earenoamáš dehálaš, sihke dálvet ja geasset. Dat maid gáibida infrastruktuvrra. Evttohit dása ođđa teakstabihtta lohppii, ovddabeallái dan golbma váldomihttu mat leat evttohuvvon.

Lasáhusevttohus:

Guovdageainnu olbmuid lea meahccáimannan mohtorfievrruin dehálaš. Danin áigu suohkan divvut geassemáđijaid dakko gokko lea dárbu eastadit ahte geavaheaddjit šaddet garvit ja garvit hedjonan jeaggesuonaid ja jogažiid. Suohkan áigu maid buot huksen- ja infrastrukturplánain váldit vuhtii márkanolbmuid dárbbuid ja sávaldagaid iežaset viesu luhtte vuoddjât skuteriin go áigot meahccái.

Váldomihttu 3.2 Guovdageaidnu lea geasuheaddji orrunbáiki, gos infrastruktuvra gokčá servodaga dárbbuid ovdáneapmái ja buoredillái

Siidu 22

Suohkana ovddasvástádussan (dán galgá suohkan bargat) lasihuvvo ná:

- Ásahit skutermáđijaid nu ahte olbmot sáhttet skuteriin vuodjit bálvalusásahusaide ja lobálaččat vuodjit skuteriin orrunsajis lagamus skutermáđijai. Buoridit árbevirolaš geassemáđijaid dakko gokko dat leat heajut, mii vuktiidváldi guođohanealáhusaid, luonddu, servodatsihkarvuohta ja árbevirolaš meahcásteapmi.

Votering:

Felles forslag fra hovedutvalget ble enstemmig vedtatt.

Leder fremmet forslag til vedtak med de vedtatte endringer. Forslag til vedtak med de vedtatte endringer ble enstemmig vedtatt.

Uttalelse, enst.:

Kommuneplanens samfunnsdel for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune 2025- 2037 vedtas med følgende tillegg:

Vuoruhanoassi 3: Nana vuodđu boahtteáigái – Utviklingskraft for framtida

Siidu 20

Guovdageaidnulaččaide lea meahccevuodjin mohtorfievrruin earenoamáš dehálaš, sihke dálvet ja geasset. Dat maid gáibida infrastruktuvrra. Evttohit dása ođđa teakstabihtta lohppii, ovddabeallái dan golbma váldomihttu mat leat evttohuvvon.

Lasáhusevttohus:

Guovdageainnu olbmuid lea meahccáimannan mohtorfievrruin dehálaš. Danin áigu suohkan divvut geassemáđijaid dakko gokko lea dárbu eastadit ahte geavaheaddjit šaddet garvit ja garvit hedjonan jeaggesuonaid ja jogažiid. Suohkan áigu maid buot huksen- ja infrastrukturplánain váldit vuhtii márkanolbmuid dárbbuid ja sávaldagaid iežaset viesu luhtte vuoddjât skuteriin go áigot meahccái.

Váldomihttu 3.2 Guovdageaidnu lea geasuheaddji orrunbáiki, gos infrastruktuvra gokčá servodaga dárbbuid ovdáneapmái ja buoredillái

Siidu 22

Suohkana ovddasvástádussan (dán galgá suohkan bargat) lasihuvvo ná:

- Ásahit skutermáđijaid nu ahte olbmot sáhttet skuteriin vuodjit bálvalusásahusaide ja lobálaččat vuodjit skuteriin orrunsajis lagamus skutermáđijai. Buoridit árbevirolaš geassemáđijaid dakko gokko dat leat heajut, mii vuktiidváldi guođohanealáhusaid, luonddu, servodatsihkarvuohta ja árbevirolaš meahcásteapmi.

SAKSPROTOKOLL I FORMANNSKAPETS INNSTILLINGSMØTE - 18.03.2025

Formannskapets behandling:

Ordfører fremmet forslag til vedtak.
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling, enst.:

Kommuneplanens samfunnsdel for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune
2025- 2037 vedtas.

SAKSPROTOKOLL I KOMMUNESTYRET - 27.03.2025

Kommunestyrets behandling:

Máhtte Ante M. Sara (JSL) var ikke med i behandling av saken.

- Forslag fra Elle Mari Dunfjell Oskal (GSL):

Dearvvášvuodá, fuolahus ja sosiála váldolávdegotti evttohusa lasihit plánii nu go čállon.

- Forslag fra Ole-Ante Turi (JSL):

Til pkt 2.1 foreslår følgende punkt inn i planen

- Kommunen skal legge til rette for at konsultasjoner blir gjennomført i saker hvor samiske interesser blir berørte. Det gjelder alt fra reindriftsnæringen, samisk utmarksbruk og andre i det samiske samfunnet i Kautokeino som blir berørte av for eksempel inngrep eller andre utbygginger.

Til pkt 2.3

- Legge til i punkt 1, "der kommunen **vurderer** en egen arealdelplan for reindrift og meahcásteapmi. Da blir hele punktet slik; bidra til å sikre naturgrunnlaget for framtida for samiske tradisjonelle næringer og kulturutøvelse som reindrift og meahcásteapmi, der kommunen **vurderer** en egen arealdelplan for reindrift og meahcásteapmi.

Til pkt 3.3

- Kommunen legger til rette for økt samhandling og samarbeid mellom kommunen, offentlige- og private institusjoner for å styrke kompetansetilbud til kommunens innbyggere.

- Forslag fra Laila Susanne Vars (Árja):

Árjja suohkanstivrrajoavkku bealis evttohuvvo čuvvovaš lasáhus suohkanplána servodatoassái / På vegne av Árjas kommunestyregruppe foreslås følgende tillegg og endringer til kommuneplanens samfunnsdel 2025-2037:

Side 6 Et bærekraftig Guovdageaidnusamfunn:

Ny setning legges inn foran "Sosial bærekraft":

Kulturell bærekraft - handler om at Guovdageaidnu er den største samiske kommunen i Sápmi, vår kommune er etablert på urfolks landområder og våre beslutninger skal sikre urfolks rettigheter, det materielle naturgrunnlaget for tradisjonelle samiske næringer, meahcásteapmi og kombinasjonsnæringer og styrking av samisk språk og levesett for kommende generasjoner.

Nytt nestsiste avsnitt i kapittelet "Et bærekraftig Guovdageaidnusamfunn", før oppstillingen av FNs bærekraftsmål:

Kommunen tar utgangspunkt i internasjonale urfolksrettigheter i vår samfunnsplanlegging og vårt planverk, FNs urfolkserklæring gir en ramme for sikring av disse rettighetene på kommunalt nivå.

Endring i setning i kapittel 2 Guovdageaidnu – Kautokeino i dag, endring markert med gjennom- og understreking;

"Samene er et urfolk i Norge, og ihht §108 i Grunnloven skal myndigheter nasjonalt og lokalt, aktivt bidra til det tilrettelegges for at samene, som urfolk, kan sikre og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv."

Endring av kulepunkt 6 under Satsningsområde 2: Birgejupmi buolvvas bulvii - Birgejupmi gjennom generasjoner, "Dette skal kommunen gjøre" tabell Hovedmål 2.3 Guovdageaidnu har bærekraftige naturbaserte næringer, reindrift og meahcásteapmi

"Sikre rettslig anerkjennelse av lokal forvaltning av naturressursene og økt lokal medbestemmelse i statlig og regional forvaltning av naturressurser"

Satsningsområde 3: Nanu vuoddu boahhteáigái – Utviklingskraft for framtida Endring av første kulepunkt under "Dette skal kommunen gjøre" tabell Hovedmål 3.1 Guovdageaidnu er en næringsvennlig kommune og en attraktiv reiselivsdestinasjon:

"Være en aktiv tilrettelegger og strategisk samarbeidspart for privat næringsliv som ikke truer eksistensgrunnlaget for samiske næringer."

Nye kulepunkter under "Dette skal kommunen gjøre" under tabell "Dette skal kommunen gjøre" Hovedmål 3.2 Guovdageaidnu er et attraktivt sted å bo, med infrastruktur som dekker samfunnets behov for utvikling og trivsel:

- Kommunen bidrar til å etablere skuterløyper som gjør det mulig på lovlig måte kjøre til ulike institusjoner og tjenestetilbud i sentrum fra nærmeste skuterløype. Tradisjonelle ferdselsårer vedlikeholdes og forbedres, beitenæringer, natur, samfunnssikkerhet og meahcásteapmi skal hensyntas.*
- Meahcásteapmi har stor betydning for innbyggere i Guovdageaidnu. Kommunen vil arbeide med en kommunal meahcástanplan som inkluderer plan for*

vedlikehold av ferdselsårer. Det kartlegges hvilke ferdselsårer som er tilgjengelig for å kunne utøve meahcásteapmi både sommer og vinter.

Kapittel 4. Arealstrategi

Ny første setning under kapittel Arealstrategi:

Guovdageaidnu er den største samiske kommunen i Sápmi, vår kommune er etablert på urfolks landområder og våre beslutninger knyttet til arealplanlegging og bruk skal sikre urfolks rettigheter, det materielle naturgrunnlaget for tradisjonelle samiske næringer, samisk utmarksbruk og kombinasjonsnæringer og styrking av samisk språk og levestett for kommende generasjoner.

Endring av første setning i tredje avsnitt:

~~*"En utstrakt dispensasjonspraksis er uheldig, Kommunen ser seg nødt til å dispensere fra nasjonalt lovverk som ikke er tilrettelagt for samisk samfunnsliv og naturbruk, det er uheldig at nasjonal areallovgivning ikke hensyntar samisk meahcásteapmi og samiske næringer. da det kan undergrave formålet med kommunens arealplaner og svekke tilliten til planverket og til kommunen."*~~

Nytt kulepunkt nr. 1 under setningen "Guovdageainnu suohkan gjennom sin arealforvaltning skal"

-Overordnet skal Guovdageaidnus arealstrategi hensynta og sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringer, meahcásteapmi og bidra til utvikling av vårt samiske lokalsamfunn, i tråd med Grl. 108 og innenfor menneskerettslige rammer.

Nytt første punkt under "Arealstrategier":

-Overordnet strategisk mål er å styrke Guovdageaidnu som en samisk kulturbærer og sikre naturgrunnlaget for samisk kultur

Nytt andre og tredje punkt under "Arealstrategier":

- Kommunen sikrer et grundig kunnskapsgrunnlag for arbeidet med arealplanlegging og skal legge til grunn blant annet forskningsbasert urfolkskunnskap, tradisjonell samisk naturkunnskap og tradisjonell samisk naturforvaltning.

- Samarbeid med kunnskapsmiljøer vektlegges i arealplanleggingen

Kommunedirektøren bes innarbeide kommunestyrets innspill og forslag i kommuneplanens samfunnsdel og vurdere behovet for ny høringsrunde.

4. Forslag fra Klemet Erland Hætta (GDL):

Forslag side 19, pkt. 2.3, nytt kule punkt:

- Sikre lokalbefolkningens rett til å sette opp gammer, for ivaretagelse og utøvelse av meahcásteapmi.

Forslag side 25, pkt 11 endring:

...i samarbeid med alle berørte.

Side 25, pkt 20 tillegg:

...og kan brukes.

Nytt pkt side 25:

Arbeide for at den tradisjonelle gamle bruken skal kunne holdes i hevd.

Votering:

1. Felles forslag fra JSL, GSL, Árja og H ved Elle Mari Dunfjell Oskal (GSL) ble enstemmig vedtatt.
2. Forslag fra Ole Anders Turi (JSL) ble vedtatt med 14 mot 4 stemmer. JSL, GSL, Árja, H, GDL, SP, FrP, V mot AP.
3. Forslag fra Laila Susanne Vars (Árja) ble enstemmig vedtatt.
4. Forslag fra Klemet Erland Hætta (GDL) ble enstemmig vedtatt.

Til slutt fremmet ordfører formannskapetets innstilling med de vedtatte endringene til vedtak. Formannskapetets innstilling med de vedtatte endringene ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak, enst.:

Kommuneplanens samfunnsdel for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune 2025- 2037 vedtas med følgende tillegg:

Dearvvášvuoda, fuolahus ja sosiála váldolávdegotti evttohusa lasihit plánii nu go čállon:

DFS hovedutvalg tar hensyn til kommunens samfunnsdelplan og foreslår følgende tillegg:

Side 15

Hovedmål 1.3

Følgende punkt legges til (kommunens arbeid):

Nytt punkt:

- *Gjennom samarbeid med spesialisthelsetjenesten utvikle en omfattende helsetjeneste lokalt uten at folk av hver minste grunn må reise andre steder for undersøkelse eller behandling.*

Side 20

Prioriteringsdel 3

Følgende avsnitt legges til i beskrivelse av samfunnsmål: For folk i Kautokeino er motorisert ferdsel i utmarka viktig. Derfor vil kommunen planlegge og søke om tilskudd til utbedring av sommerløyper der folk på grunn av ødelagte veier må unngå veiene, på den måten blir det ytterligere ødeleggelser.

Kommunen vil også i alle bygge- og infrastrukturplaner ta hensyn til markedets befolkningens behov og ønske om skuterkjøring ved egen bolig når de skal til fjells.

Side 22

Hovedmål 3.2

Følgende punkt legges til (kommunens arbeid):

- *Etablere skuterløyper slik at folk kan kjøre snøscooter til serviceinstitusjoner og skoler og lovlig kjøre snøscooter fra boplass til nærmeste skuterløype.*
- *Planlegge og søke om støtte til forbedring tradisjonelle sommerløyper der hvor de er blitt dårlige på grunn av at folk har måtte unngå veiene.*

Til pkt 2.1 foreslår følgende punkt inn i planen

- Kommunen skal legge til rette for at konsultasjoner blir gjennomført i saker hvor samiske interesser blir berørte. Det gjelder alt fra reindriftensnæringen, samisk utmarksbruk og andre i det samiske samfunnet i Kautokeino som blir berørte av for eksempel inngrep eller andre utbygginger.

Til pkt 2.3

- Legge til i punkt 1, "der kommunen **vurderer** en egen arealdelplan for reindrift og meahcásteapmi". Da blir hele punktet slik; bidra til å sikre naturgrunnlaget for framtida for samiske tradisjonelle næringer og kulturutøvelse som reindrift og meahcásteapmi, der kommunen **vurderer** en egen arealdelplan for reindrift og meahcásteapmi.

Til pkt 3.3

- Kommunen legger til rette for økt samhandling og samarbeid mellom kommunen, offentlige- og private institusjoner for å styrke kompetansetilbud til kommunens innbyggere

Side 6 Et bærekraftig Guovdageaidnusamfunn:

Ny setning legges inn foran "Sosial bærekraft":

Kulturell bærekraft - handler om at Guovdageaidnu er den største samiske kommunen i Sápmi, vår kommune er etablert på urfolks landområder og våre beslutninger skal sikre urfolks rettigheter, det materielle naturgrunnlaget for tradisjonelle samiske næringer, meahcásteapmi og kombinasjonsnæringer og styrking av samisk språk og levestett for kommende generasjoner.

Nytt nestsiste avsnitt i kapittelet "Et bærekraftig Guovdageaidnusamfunn", før oppstillingen av FNs bærekraftsmål:

Kommunen tar utgangspunkt i internasjonale urfolksrettigheter i vår samfunnsplanlegging og vårt planverk, FNs urfolkserklæring gir en ramme for sikring av disse rettighetene på kommunalt nivå.

Endring i setning i kapittel 2 Guovdageaidnu – Kautokeino i dag, endring markert med gjennom- og understreking;

"Samene er et urfolk i Norge, og ihht §108 i Grunnloven skal myndigheter nasjonalt og lokalt, aktivt bidra til det tilrettelegges for at samene, som urfolk, kan sikre og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv."

Endring av kulepunkt 6 under Satsningsområde 2: Birgejupmi buolvvas bulvii - Birgejupmi gjennom generasjoner, "Dette skal kommunen gjøre" tabell Hovedmål 2.3 Guovdageaidnu har bærekraftige naturbaserte næringer, reindrift og meahcásteapmi

" Sikre rettslig anerkjennelse av lokal forvaltning av naturressursene og økt lokal medbestemmelse i statlig og regional forvaltning av naturressurser"

Satsningsområde 3: Nanu vuoddu boahhteáigái – Utviklingskraft for framtida Endring av første kulepunkt under "Dette skal kommunen gjøre" tabell Hovedmål 3.1 Guovdageaidnu er en næringsvennlig kommune og en attraktiv reiselivsdestinasjon:

"Være en aktiv tilrettelegger og strategisk samarbeidspart for privat næringsliv som ikke truer eksistensgrunnlaget for samiske næringer."

Nye kulepunkter under "Dette skal kommunen gjøre" under tabell "Dette skal kommunen gjøre" Hovedmål 3.2 Guovdageaidnu er et attraktivt sted å bo, med infrastruktur som dekker samfunnets behov for utvikling og trivsel:

- Kommunen bidrar til å etablere skuterløyper som gjør det mulig på lovlig måte kjøre til ulike institusjoner og tjenestetilbud i sentrum fra nærmeste skuterløype. Tradisjonelle ferdselsårer vedlikeholdes og forbedres, beitenæringer, natur, samfunnssikkerhet og meahcásteapmi skal hensyntas.*
- Meahcásteapmi har stor betydning for innbyggere i Guovdageaidnu. Kommunen vil arbeide med en kommunal meahcástanplan som inkluderer plan for*

vedlikehold av ferdselsårer. Det kartlegges hvilke ferdselsårer som er tilgjengelig for å kunne utøve meahcásteapmi både sommer og vinter.

Kapittel 4. Arealstrategi

Ny første setning under kapittel Arealstrategi:

Guovdageaidnu er den største samiske kommunen i Sápmi, vår kommune er etablert på urfolks landområder og våre beslutninger knyttet til arealplanlegging og bruk skal sikre urfolks rettigheter, det materielle naturgrunnlaget for tradisjonelle samiske næringer, samisk utmarksbruk og kombinasjonsnæringer og styrking av samisk språk og levesett for kommende generasjoner.

Endring av første setning i tredje avsnitt:

~~"En utstrakt dispensasjonspraksis er uheldig, Kommunen ser seg nødt til å dispensere fra nasjonalt lovverk som ikke er tilrettelagt for samisk samfunnsliv og naturbruk, det er uheldig at nasjonal areallovgivning ikke hensyntar samisk meahcásteapmi og samiske næringer. da det kan undergrave formålet med kommunens arealplaner og svekke tilliten til planverket og til kommunen."~~

Nytt kulepunkt nr. 1 under setningen "Guovdageainnu suohkan gjennom sin arealforvaltning skal"

-Overordnet skal Guovdageaidnus arealstrategi hensynta og sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringer, meahcásteapmi og bidra til utvikling av vårt samiske lokalsamfunn, i tråd med Grl. 108 og innenfor menneskerettslige rammer.

Nytt første punkt under "Arealstrategier":

-Overordnet strategisk mål er å styrke Guovdageaidnu som en samisk kulturbærer og sikre naturgrunnlaget for samisk kultur

Nytt andre og tredje punkt under "Arealstrategier":

- Kommunen sikrer et grundig kunnskapsgrunnlag for arbeidet med arealplanlegging og skal legge til grunn blant annet forskningsbasert urfolkskunnskap, tradisjonell samisk naturkunnskap og tradisjonell samisk naturforvaltning.

- Samarbeid med kunnskapsmiljøer vektlegges i arealplanleggingen

Kommunedirektøren bes innarbeide kommunestyrets innspill og forslag i kommuneplanens samfunnsdel og vurdere behovet for ny høringsrunde.

Forslag side 19, pkt. 2.3, nytt kule punkt:

- Sikre lokalbefolkningens rett til å sette opp gammer, for ivaretagelse og utøvelse av meahcásteapmi.

Forslag side 25, pkt 11 endring:

...i samarbeid med alle berørte.

Side 25, pkt 20 tillegg:

...og kan brukes.

Nytt pkt side 25:

Arbeide for at den tradisjonelle gamle bruken skal kunne holdes i hevd.